

DOI: [https://doi.org/10.18371/fp.2\(42\).2021.175469](https://doi.org/10.18371/fp.2(42).2021.175469)

УДК 332.8

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ

ВОЗНЮК Микола Андрійович

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансового консалтингу та банківництва,
Навчально-науковий інститут економічних та соціальних відносин
Університету банківської справи
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7393-9850>
e-mail: ma.voznyuk@gmail.com*

ПАНЬКІВ Олег Романович

*аспірант,
Університет банківської справи
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9657-2668>
e-mail: opankiv2021@gmail.com*

БОГІВ Роман Євгенович

*аспірант,
Університет банківської справи
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6981-9215>
e-mail: reb_@ukr.net*

Анотація. У статті проведено теоретико-методичне дослідження поняття енергозбереження комунальних об'єктів. Запропоновано узагальнене визначення об'єктів комунальної власності з поділом їх на групи та авторське бачення понять ресурсозбереження та енергозбереження комунальних об'єктів. Узагальнено історичні етапи становлення процесу енергозбереження в Україні, охарактеризовано їх особливості, виокремлено основні правові акти та державні інституції, що регулюють реалізацію енергоефективної політики. Визначено негативні економічні та соціальні наслідки незбалансованого внутрішнього споживання паливно-енергетичних ресурсів.

Ключові слова: комунальні об'єкти, енергозбереження, ресурсозбереження, енергоефективність, енергоємність ВВП, інноваційна діяльність.

Проведено теоретико-методичне дослідження поняття енергозбереження комунальних об'єктів. Здійснений аналіз вітчизняного законодавства та наукових доробків дав можливість запропонувати узагальнене визначення об'єктів комунальної власності з поді-

лом їх на групи. Дослідження наукових підходів до понять ресурсозбереження, енергозбереження та енергоефективності дало змогу встановити відмінності між ними та сформулювати авторське бачення понять ресурсозбереження та енергозбереження ко-

мунальних об'єктів. Так, ресурсозбереження пропонується розглядати як процес зниження споживання ресурсів, що зумовлений підвищенням ефективності їх використання та позитивними зрушеннями в економіці держави, а також крізь призму його базових засад, змістовного наповнення та класифікації, що представлено у роботі. Енергозбереження комунальних об'єктів, на думку авторів, доцільно представити як сукупність методів та технологій, науково-дослідних, організаційних, економічних, управлінських, адміністративно-господарських та навчально-освітніх заходів для раціонального використання енергії при експлуатації рухомого та нерухомого майна, підприємств, житлового фонду, нежитлових приміщень, закладів культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування та іншого майна, що знаходяться у власності територіальних громад.

У роботі узагальнено історичні етапи становлення процесу енергозбереження в Україні, охарактеризовано їх особливості, виокремлено основні правові акти та державні інституції, що регулюють реалізацію енергоефективної політики.

Зроблено висновки про те, що поняття енергозбереження комунальних об'єктів не є чимось далеким та віддаленим від нашого повсякденного життя, а лише виникло у відповідь на все наростаючу нагальну необхідність зменшити та оптимізувати нераціональне використання енергетичних ресурсів в одній з пріоритетних для держави та найdotичніших для пересічного громадянина галузі – у галузі, де відбувається задоволення як матеріальних, так і духовних потреб людини, як члена територіальної громади – у галузі комунального майна.

Список використаної літератури

1. Соловей Н. С. Об'єкти права комунальної власності. *Право.ua: науково-практичний журнал*, 2015. № 2. С. 44–46. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/187222662.pdf>.
2. Ковальова О. М. Формування, запровадження та розвиток комунальної власності в Україні. *Актуальні проблеми державного управління*, 2010. № 1. С. 351–358. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2010_1_48.
3. Соловей Н. С. Поняття та сутність права комунальної власності в Україні. *Наше право*, 2015. № 4. С. 36–38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2015_4_8.
4. Про місцеві ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування: Закон України від 07.12.1990 р. №533-XII (втратив чинність від 12.06.1997 р., підстава 280/97-вр). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-12#Text>. (дата звернення: 05.06.2021)

5. Про власність : Закон України від 07.02.1991 р. № 697-ХІІ (втратив чинність від 20.06.2007 р., підстава 997-16). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/697-12#Text> (дата звернення: 05.06.2021).
6. Конституція України: від 28.06.1996 р. № 254к / 96-ВР: станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 05.06.2021)
7. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text> (дата звернення: 05.06.2021)
8. Цивільний кодекс України : від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>. (дата звернення: 05.06.2021)
9. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. (дата звернення: 05.06.2021)
11. Вознюк М. А. Формування регіональної інвестиційної політики у сфері енергозбереження (методологія та методи реалізації): дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.05. Львів, 2016. 396 с.
12. Балашова Р. І. Сутність та складові потенціалу енергозбереження промислового підприємства в умовах трансформації економіки. *Актуальні проблеми економіки*, 2012. №2 (128). С. 110–117.
13. Андрушків Б. М., Вовк Ю. Я., Погайдак О. Б. Ресурсономіка: теоретичні та прикладні аспекти: монографія. Тернопіль : ТзОВ «Терно-граф», 2012.
14. Мельник Н. О. Історія розвитку ресурсозбереження на Україні. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=28366>. (дата звернення: 05.06.2021)
15. Веклич О. А. Ресурсодеструктивная экономика Украины как экономическая угроза. *Енергетика: економіка, технології, екологія*, 2000. № 3. С. 9–12.
16. Вовк І. Особливості формування організаційно-економічного механізму ресурсозбереження в умовах соціально-економічної трансформації підприємств. *Соціально-економічні проблеми і держава*, 2012. 2 (7). С. 315–326. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2012/12vipetp.pdf>.
17. Сотник І. М. Ресурсозбереження та економічний розвиток України: формування механізмів переходу суб'єктів господарювання України на бази ресурсозберігаючих технологій : монографія. Суми : ВТД «Унів. кн.», 2006.

18. Скоков С. А. Эколого-экономическое обоснование реализации региональных программ ресурсосбережения. *Механізм регулювання економіки, економіка природокористування, економіка підприємства та організація виробництва*, 2001. № 3-4. С. 348–353.
19. Реймерс Н. Ф. Природопользование: словарь-справочник. Москва : Мысль, 1990. 639 с.
20. Волкова С. В. Класифікація форм енергозбереження. *Незалежний АУДИТОР*, 2014. № 7. С. 38–46.
21. Топузов Н. К., Алабугин А. А. Новая парадигма и методы инновационного управления ресурсосбережением. *Креативная экономика*, 2010. 7 (43). С. 19–27.
22. Про енергозбереження : Закон України від 01.07.1994 р. № 74/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/94-вр#Text>. (дата звернення: 05.06.2021)
23. Поповченко О. М. Механізми державного управління енергозбереженням у промисловому комплексі України : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Донецьк, 2004.
24. Сутність енергозбереження. Основні поняття в енергозбереженні. *Електронний журнал енергосервісної компанії «Енергетичні системи»*, 2009. № 5. URL: http://esco.co.ua/journal/2009_5/art145.htm#1.3_Сущность_энергосбережения._Основные_понятия_в_энергосбережении_.
25. Вознюк М. А. Сучасний стан та тенденції розвитку інвестиційного потенціалу енергозбереження. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*, 2014. 3 (107). С. 160–171. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20143\(107\)/sep20143\(107\)_160_VoznyukMA.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20143(107)/sep20143(107)_160_VoznyukMA.pdf).
26. Плачкова С. Г. Электроэнергетика та охорона навколишнього середовища. Функціонування енергетики в сучасному світі. : Науково-пізнав. вид. Київ, 2011. URL: <http://energetika.in.ua/ua/books/book-5/part-2/section-1/1-1>.
27. Про затвердження Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України : Постанова Каб. Міністрів України від 26.11.2014 р. № 676. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/676-2014-п#Text>. (дата звернення: 05.06.2021)
28. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 05.12.2012 р. № 3715-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>. (дата звернення: 05.06.2021)